

CRÒNICA

Premis i distincions. — Al llarg del curs que va d'octubre de 2023 a setembre de 2024 diversos membres de la Secció Filològica han estat distingits amb homenatges, premis i distincions; per aquest motiu, el Comitè de Redacció d'*ER* els felicita efusivament i, quan es tracta d'homenatges pòstums, els recorda amb emoció. El 3 de desembre de 2023 es va cloure l'Any Josep Vallverdú amb un acte institucional al Teatre Municipal de Balaguer, organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; hi van assistir els senyors Albert Turull i Jordi Mir. El senyor Joan Miralles va ser proclamat fill il·lustre de Montuïri el 16 de desembre del mateix any en un acte celebrat a l'Ajuntament i a l'església parroquial d'aquesta vila; hi van assistir el president de la Secció Filològica, i els senyors Cosme Aguiló i Enric Ribes (veg. la crònica de l'acte a *ER*, p. 590); també Albert Hauf i Valls ha estat nomenat fill il·lustre de la seva ciutat natal, Sóller.

El 20 de desembre l'IEC va fer un homenatge als seus membres de més de vuitanta anys; hi van ser presents els membres de la Secció Filològica Albert Jané, Jordi Mir, José Antonio Pascual, Joaquim Rafel, Vicent Pitarch i Joan Veny (veg. la crònica de l'acte a *ER*, p. 591). El 13 de març el senyor Albert Jané va ser distingit amb el 55è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes de 2024, concedit per Òmnium Cultural, al Palau de la Música Catalana (veg. crònica de l'acte a *ER*, p. 611). Philip D. Rasico ha estat guardonat amb el XXXVè Premi Josep Maria Batista i Roca — Memorial Enric Garriga Trullols 2023, atorgat per l'Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC); August Bover el va representar en l'acte de lliurament del premi, el 12 d'abril, atès que Philip D. Rasico no hi pogué ser present. El senyor Josep Vallverdú i la senyora Gemma Rigau han estat distingits amb la Medalla d'Honor 2024 de la Xarxa Vives d'Universitats; van rebre el guardó el 10 de juliol en un acte celebrat a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Camins, Canals i Ports de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Diversos col·legues han rebut al llarg del curs homenatges pòstums. El 21 de març es va commemorar el desè aniversari de la mort de Modest Prats amb l'acte *Haurem estat capaços de salvar el futur?*, al Centre Cultural La Mercè, organitzat per l'Ajuntament de Girona, la Universitat de Girona i la Comissió d'Amics de Modest Prats. El 23 de març es va celebrar l'acte de col·locació d'una placa d'homenatge a Joan Coromines a la casa on va viure del 1967 al 1997 a Pineda de Mar, organitzat per l'Ajuntament d'aquesta vila; hi va participar el senyor Joan Ferrer. Maria Àngels Anglada ha estat recordada a Figueres el 24 d'abril amb motiu del 25è aniversari de la seva mort, amb una conferència de Mariàngela Vilallonga, en el marc del lliurament del XXI Premi de Narrativa Maria Àngels Anglada. Joaquim Mallfrè, traspassat el 22 de febrer de 2024 (veg. la necrològica a *ER*, p. 628-631), ha estat homenatjat al Centre de Lectura de Reus el dia de Sant Jordi amb la lectura pública de fragments del recull de contes *Dublinesos*, de James Joyce, traduïts per Mallfrè. També Jordi Carbonell i la Fundació Josep Irla han estat recordats el 18 d'agost a Prada en un acte organitzat per la Universitat Catalana d'Estiu en el marc de la 56a edició d'aquesta Universitat i Plataforma per la Llengua ha organitzat els dies 20 i 21 de setembre una Escola de Formació dedicada a Joan López Casasnovas a la seu de la Universitat de les Illes Balears de Can Salort,

Alaior. Vicent Pitarch ha estat guardonat amb la Medalla de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua a proposta de la Secció de Lexicografia i de la Secció d'Onomàstica d'aquesta institució. [Nota del C. de R.]

Josep Vallverdú, l'Any del centenari. — Diu Vallverdú que deia Gaziel que «una llarga vida és una llarga casualitat». Per a ell, per a Vallverdú, «una vida llarga és una enorme pila de vivències, i una acumulació de records que fan de la memòria un mosaic sense fi, una pel·lícula, i més si conserves activa aquella memòria».

L'Any Josep Vallverdú potser haurà estat especial i diferent respecte altres centenaris perquè ell n'ha estat actor actiu, amb un volum d'obra publicada que compta ja amb un total de tres-cents cinc títols només en primera edició i que amb motiu del Centenari hem presentat, i encara presentem, en itinerància per tot el país, a través de la Diputació de Lleida i de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, en l'exposició *GeoGrafies Josep Vallverdú*, amb una taula de dotze metres per dos amb totes les primeres edicions de narrativa infantil i juvenil, llibres de frontera, llibres personals en tota la seva varietat de registres, des de la biografia i l'autobiografia, passant pels dietaris, la crònica de viatges, les memòries i el retrat literari, fins a la traducció, l'assaig, el teatre, la poesia, la crítica literària, l'opinió i les cartes, més vuit verticals que n'expliquen la vida, d'aquí *GeoGrafies*, vida i obra. I és que en la persona de Josep Vallverdú vida i obra van íntimament lligades. En totes les seves geografies, Vallverdú hi ha donat: avui encara escriu a la revista *Terrall* de les Borges Blanques i a *Francolí* de l'Espluga de Francolí; i fins que es va publicar *Àncora*, de Sant Feliu de Guíxols, hi va escriure sempre. Però de les seves geografies Vallverdú també n'ha rebut: aquest any ha servit perquè tingui el reconeixement de tots els pobles i ciutats on ha viscut: Fill Predilecte de Lleida i Adoptiu de Sant Martí de Maldà, Sant Feliu de Guíxols, Puiggròs, les Borges Blanques, l'Espluga de Francolí i Balaguer. A més a més de la medalla del centenari que li lliurà el president Pere Aragonès el dia de l'aniversari, el 9 de juliol, en el marc de l'acte central a Palau de la Generalitat.

Tots els seus llibres publicats ens han fet dir que plenitud d'obra i vitalitat de persona s'han conjuminat feliçment en l'avinentsa de l'Any Josep Vallverdú amb motiu d'aquest seu centenari. I aquesta feliç síntesi és la que l'ha fet tan diferent com especial, aquest Any Josep Vallverdú, sobretot perquè també en dissenyar-lo i en preparar-lo l'homenatjat ha participat en totes les decisions, ha treballat en els continguts de les exposicions, en les programacions de simpòsiums i jornades i en l'agenda d'actes, que creixia imparable a mesura que l'Any avançava. I creixia, sobretot, per una raó fonamental: perquè el conjunt d'obra de Vallverdú abasta el trànsit vital d'un lector, de la infantesa i la joventut i fins a la maduresa. I això es troba en pocs escriptors.

També és cert que tanta participació de l'homenatjat es deu a l'actitud d'aquell Vallverdú sempre tan poc volgudament donat a la sorpresa i amb la voluntat que aquest seu Any hagi servit, sobretot, per endreçar la posteritat: un dels objectius que ens plantejàvem en preparar-lo, aquest Centenari. I què vol dir endreçar la posteritat? Doncs aconseguir que Vallverdú hagi estat tan justament homenatjat com prou degudament conegut. De fet, ja a *Indíbil i la boira* escriu: «dono gràcies —relatives— al cel perquè no m'ha exornat el front amb una corona de llorer immarcescible ni fet de mi aquell autor consagrat, inatacable. I a la crítica, perquè s'ha ocupat tan poc dels meus papers. Tot això fa estar sempre en un pla actiu, alerta i augmenta la pròpia fluència vital».

Aconseguir, doncs, que aquest Vallverdú tan transversal sigui degudament conegut ha estat el trajecte d'aquest Centenari, l'objectiu fonamental del qual no ha estat només de festejar, que també, aquests 100 d'anys d'un dels escriptors que més s'ha escarrassat a exercir d'*homme de lettres* en els més diversos àmbits, sinó, sobretot, assentar els títols que s'han de mantenir vius en els catàlegs editorials, que siguin un referent per a lectors i crítics i que l'agafin els traductors, perquè